

כל ב': ג' אם בנו אינס-יהודים לישראלי בית בשבת (יט) באפור, (ט) בכוון להחמיר (כא) שלא יכנסו בו: הגה מיה, אם התנה ישאל עם אינס-יהודים שלא לעשות לו מלאה בשבת, *האינס-יהודים עשו אותה (כב) בעל-ברקו למהר להשלים מלאכתו, אין לחש (מדוכי רוש פרק מי שפרק ורבינו רוחם וכו'). וענין לקפין סימן תקמג': ד' קמאתך פרהסיא, אפללו במתלולין, בכוון ספרינה (כב) היודעה לישראלי, *דינקה כמו מלאכת מחר': ה' אם שבר אינס-יהודים לשבנה או לשפים (ט) (מד) שיקתב לו (כח) או שיארג לו בגד, בגדו זה בותוב ואורג בשבת, פאלו בצעץ עמו שיכתב לו ספר או שיארג לו בגד, שהוא עוזה בכל עת שירציה. והוא,

ד טור בסיון תקמג
מלה דמווערטען זיב
ה ספר תורה קאדים
ו רמב"ם פרק ו
אהלנות שפט

בָּאָרֶתֶב
 גְּבוּן לְחַמּוֹר. וּבָה' צָבֵב דְּקַבְּלָה לְהַזְּבִּין לְסִפְרָה עַל רֵית וּמַפְרָר דְּגַדְּלָה,
 גְּבוּן הַשְׁלָמָן קָאַבְּנָס וּמַפְרָר לְשָׁקָעָם. מַא' ט' ע'... וּבָס' אַלְהָוָה נְבָה הַכּוֹלִים
 מְפַשְּׁכָנָתָה כְּבָה' גְּבוּן לְהַקְּרִיב רְדָעָת ש' ע' : (1) שְׁקַבְּבָה לְלָל. גְּדוּת
 קָדְשָׁה לְמַבְּבָב מְבוּב לוֹ לְהַבְּבָב וְעַתְּנָה שָׁאַן צְדִיק שָׁבָב בְּטָל, לְקָדְשָׁר לְמַבְּבָב
 וְאַם צָהָה עַשְּׂה לְמַהְרָה וְאַם בְּמִזְרָאָל מְוֹרָא בְּמַה שְׁעוֹשָׂה בְּשָׁבָב. וְהַלְשָׂן

[1] **שָׁקָאֵב** לו. **עַבְתָּה**. **וְקָחֵב בָּגְדָאָה** אֲגָנָה אֲשָׁאָל מַבָּרִיר אֶת־**סִוְּרִבָּה** בְּאַמְּתָה^ט אֲסָמָּה יְזִיל לְשָׁוֹת וּזְמָן שִׁיאַל לְפָסָד בְּגַמְּתָה מִקְיָרָה קַפְשָׁה וּלְמַעַן לְשָׁבָתָה צָהָה לְקַפְּתִים חַיְקָוָה עַל הַמְּקָבֵס שָׂהָא עַדְרָה לְחַתְּמָה, אֲסָרָה, וְעַשְׂמָה בְּגַנְּמָה תְּבַחַלְתָּה. בְּשִׁירָה הַרְמָבָה^ט. וְלִבְגָּנָת הַרְמָבָה, **כָּרְךָ הַשּׁוֹרִים שִׁשָּׁה** הַסּוֹרִמִּים מִיחָר שְׁבָכֶל עַת בְּשִׁבְתָּה, שָׂהָא עַשְׂרָה בְּכָל עַת שִׁירָה, **שְׁהִרְמָשָׁאָלָה** נִוְמָר לוֹ לְעַשְׂתָה בְּיַד

שער הארץ
(כל) כן משבע מט' זו בטעיה זו, דסםם ובאמת בזאפהו געsha באסרו גטמא ריך בכנין להטמי, ובהיא ריש'ה שער הארץ, הקם מושט דגנאי הוא שיקבר בקר קפוקס שוחחלה בו שבת בשילוי, וכמו ששבט טעי' שס קואיה גי זונטהה שט מעדין הנטיגן אברטם קשש הנקבבם דודוא קידין בכל פרטיקיא' ביש'ה הר'ו, וכן משבע קאצ'ה דעת האליה רבעה בסיקון זו: (ככ) הם ה'ב' ה' בוחלה סיקון מוד ונט'ו' ותמי'ארם ריש'ה: (ככ) אק'ו' אברטם: (ככ) שט' ריח'ה ומי'ארם בדעתה שללך ריח'ך, ופוקא'נה מונ'ה לדזון ולענין שלדי'ו'ם גב' אחרים: (ככ) ען' באילא' רבקה שרעט'ו' דטמפלען בקי' יוש'אל דינ'ו' קאילע: (ככ) שט' ריח'ה לאיל עטלא פטני אפאל'ו קאילע, דמי'ה ברקה לה לאטער. ולא האקעה הנטיגן אברטם אלא מושט דבאחו הרא כמו שפערשנו, וכמו ששבט הנטיגן אברטם בעצמו לאקון בסיקון וטקונג עטער'קון: ו' (ככ) ען' באור סלקה: (ככ) ובן חטב'ה הנטיגן אברטם: (ככ) וכן במשמע אלילא' ובקה'ה קה'ה': (ככ) ולא התויר הנטיגן אלא באשין עלי'ו' למור'ה פטלא'ה ואין קאפקיד' עיל בטולו:

שער הצעיר

תרגומים: 1. משרד, ממשלה.

הַלְבָזָת שְׁבַת סִימָן רַמֶּד

כיאורים ומוספים

האש סמרק לבתו, הפרק ה' יתברך את הרוח וניגל ביתו. הتسوي, שםם זה שכרו בעלם זהה, על אותה כמה וכמה גודל שכרו בעלם הבא.

(22) ומוי שוכר קבלן יהודיה והתנה עמו שיבנה עבورو רק בשבת, עבר הקבלן על התנאי ושכר נিירות שכיריו יומם שבתו בשבת, כתוב בשערת אגרות משה (אריח ח'ז סי' לה), שכין שיש בכר הפסח, וגם לא עבר על הכלת על אסורה לפני עיר, שהרי הוהיר שלא יעבור בשבת, מותר לו להנ廷 גורם בביתו, אך ימתין עד שיעבור ימי חול' בכדי שיעשרו. ואך באופן שעבור בעל הבית על יפנין עיר, כתוב שם שם' אין בכר סיפה לאסורה לגרור בבייה, ובפרט במנינו שרוב האנשים בתים בקבלהות ולא על ידי שכיר יומם.

וכשבעל הבית התנה עם הפעלים שלא לעבד בשבת, אלא שמוספק אם הוהרים ד' הצורך, וחושב שאול' יובל היה לנסות לשכונם יותר שלא יעבור בשבת, ואולי היה שום מעם לו, כתוב בשערת שבת הלו' (ח'ט סי' קל) שאין בידית להחמיר מספק, כיון שעצם הולכה זו אינה מעיקר הדין, אלא שנבנ' להחמיר.

[משנ"ב ס"ק ד]
שָׁהַרְיָה הַיְשָׁאָל אֵין אָמֵר לוֹ לְעַשׂוֹת בְּשַׁבָּת⁽²³⁾ וּכְרָ, וְאֵין הַיְשָׁאָל מִקְרִיחַ בְּמַה שָׁעַוְשָׂה בְּשַׁבָּת⁽²⁴⁾.

(23) עורך דין ירושל' שוי' לו מוכיר נכרי שעשה עבورو בשבת את כל המוטל עלי', כתוב בשערת מנות יצחק (ח'ט סי' כב) שאיפלו בשאיינו מעזה לו במפורש לעשות בשבת, הרוי זה אסור, ממשום שנחשב כשליח הירושל'.

(24) ופועל נכרי שעבד עצל ירושל', ומוטל עליו לעבד מספר שעות בשבועו, ורוצה לעבד את חלון בשבת, צידר בשערת שבת הלו' (ח'ה סי' כב) שכין שאין לעבון הבית שום ענן שעיבוד דוקא בשבת, ואך אין לו רוח מכו, הרי זה מותר, ממשום שההגדרה של 'කבלן' ושכיר יומם לענין מלאתket שבת תליה במלאתket הנכרי אם עשה אותה לטובות עצמו או לא, וכיון שבאופן זה עשה הנכרי את המלאכה בכל עת שירצה, ואך הירושל' מורה מפעולתו בשבת, מותר הדבר אף שהו באשכירות. ואך הראביד (פי' מהל' שבת הי"ב) שהולך על הרובים שם, וסובר שאין דינ' בקבלה, אין זה אלא ממשום שהירושל' מורה מבעדת הנכרי בשבת, עליל' ידי הכר' הנכרי פנוי לעמוד לרשות הירושל', או שננה הירושל' במנה שמהדר את מלאתket, גאל' לויל' נ' גם לדעת הראביד אין איסור בדבר, אף שהנכרי הוא שכיר.

[משנ"ב ס"ק ט]
קְנִיגָה, שְׁנִיגָה בְּקַפְלָת וּבְתֹזֵק מִקְהָוָם, ذְהָוָא אָסּוֹר וּקְ מִשּׁוּם מִרְאֵית עַזְזָן⁽¹⁹⁾.

(19) ואך שנבנ' רק מקצת הבית בשבת, כתוב בשערת האלף לשלהמה (ח'א סי' צז) שאסורה, כיון שטעם האיסור הוא ממשם קנס, וכמו בשאר מלוכה שנעשה בשבת, ולא שיר' בו ביטול ברור. אף כשרוב הבית נבנה בחול. והותף, שוו גם כוונת השיעור, שהרי לא יתכן שנבנ' כל הבית ביום אחד, ואך על פי כן אסורה השיעור ליתנות מבית זה.

ובית שנבנ' בשבת על ידי ירושל', כתוב בשערת אגרות משה (אריח ח'ז סי' טט אות ה) שלכאורה יש לאסורה להנחת ממן, ואך שמנזר ברשות'ע ליקמן (סי' שח' סי' א) שבמעשה שבת שנעשה על ידי ישראליין ציר' להמתין במוואי שבת' בכדי שיעשו, ובזה קל דינו ומלאכה שנעשה על ידי נכרי, מ"מ כיון שנעשה האיסור בפרהוטיא, יתכן שיש להחמיר בנבנה על ידי ירושל' כמו בנבנה על ידי נכרי, שיאסר אף לאחר שיעור' בכדי שיעשו, ונשאר בצע' לזריא.

ማידין, בשערת שבת הלו' (ח'ז סי' לא ס'ק ג) כתוב, שהאיסור ליתנות מדבר שונעשה בפרהוטיא הוא ודוקא בדבר הנעשה על ידי נכרי, אך בנעשה על ידי ירושל' הדין קל יותר, אלא שלמעשה יש להחמיר בו, ממשום שומר לחיל שבת נכרי לענן זה. וסוכה שנבנ'ה בשבת על ידי ירושל', ואך אם אין לו (שם) שאין להריכנס אליה לשם קיום מצות סוכה, ואך אם אין לו סוכה אחרת.

[משנ"ב ס"ק ג]
וְאַפְלָוּ אַחֲרִים⁽²⁰⁾.

(20) ואך שלגבי נכרי שחרפר קבר בשבת עברו ירושל', כתוב השוער ליקמן (סי' שח' סי' י"ד) שモתר לישראל אחר להקבר בו, באר המג'יא (כאנ' ס'ק יא) שכ' זה ודוקא שחרפר הנכרי את הקבר מעצמו, ולא ציוו הירושל' לעשותו, אבל באן שנעשה בציורי הירושל', יש להחמיר לאסורה אפילו לאחרים.

[משנ"ב ס"ק כב]
אֶלְאָ צְרָק לְפֹזֵר מִפְעָתָיו קְדִי שִׁיקְקָנוּ⁽²¹⁾, וְגַנְאָה שְׁעַמְנוּ דְּפָשָׁע, דְּהַנָּה לָה לְהַקְנֹתָה מִתְחַזְקָה⁽²²⁾.

(21) ולענין שכרו של העושה כן, הביא הכהן הרים (ס'ק לה) מעשה שהיה בעשר שפирו ממן ובידיו של לא להניח לגור לבנות את ביתו בשבת, והי' היום ופערעה שריפה גודלה בעיר, ובהגיע

חלבות שבת סיון רמד

כיאורים ומוספים

ומי שעסקו גורלים ורוצה להשג' רוחים נוספים מפעילות עסקו ביום השבת, כתוב בשורת שבת הלו (ח"ג סי' ג) שאינו בכלל היתר זה, משום שלא הותר הדבר אלא לאדם שליל זה יפסד ממונו ושבור מטה לחמו, והוסטף, שבדוק ומונחה שמי שמחפש היתרים בניגע לשבת קדש, לבסוף מפסיד.

(28) וטעם הדבר שצורך שיזכיאו מרטחו מבעוד יום, כתוב לקמן (ס"ר רג' ס"ק ט) שהוא כדי שלא ייחדשו שציהו בשבת להזיכאים לחוץ, ולפי זה בעיר המוקפת חומה או במקומות שיש בו עירוב, מותר להזיכאים אף בשבת, משום שבאופןים אלו אין איסור הזיכאה. וטעם נסף כתוב שם, שהוא משום ייחדשו שמבר לו בשבת, וטעם זה כתוב שיש להזיכאים גם במקומות שיש בו עירוב או בעיר שמקפת חומה, וסימן, שהסתמכו האזהרנים שיש להחמיר בדבר אפילו בעיר מוקפת חומה שהנזכיר גור ביה.

[שעה"צ ס"ק לב]
שגורגנו אינו בורה, שליהי בפָלָגָא בְּסִיקָּן של פָעִיף, ב, ע"ש. וטעם הפגן-אָגָּרָסָם, דָקָא מְפָרָסָם.⁽²⁹⁾

(29) ולבgi מסעודה שהזמננו אליה יהודים מערב שבת כדי לאכול שם טהרת שבת, ומכוון שהמסעודה פתוחה נכנים גם נכרים לאכול בה ומונרכח להאכלם, כתוב בשורת אරות משה (אי"ח ח"ב סי' סד) שמדובר בשעה"צ אלו משמע שטעם המג"א הוא העיקר, וכן אסור לשכור נכרי ל渴ל מיהם כסף, וכן אסור להעסיק פקיד נכרי שיקבל שכור לפני אחווים ממה שימכור, משום שבאופן זה לא שייך בהז טעמו של המג"א, שהרי לא ישתקעו נכסיו ביד הנזכיר אם לא ימכור בשבת.

[משנו"ב ס"ק כח]

דָּהַיְשָׁרָאֵל מְרַזֵּח בְּמַה שְׁעֹשָׂה בְּשַׁבָּת⁽²⁵⁾.

(25) ומטעם זה, נכרי שתפקידו לשטוף כלים של ישראל במצואי שבת, ורוצה לשוטוף שבת להחמס מים לשם ק"ר הוה הגרשי אויערבך (שש"כ פ"א ה"ע, לא) שאם בונתו בחימום כדי שלא יהיה לו קר בידיו, הרי זה מוחה, אך אם עשה זאת כדי שירד השמן בקלות מוחכלים, הרי זו אسو, שנמצוא היישוא נונה מ מלאכת הנזכיר בשבת בך שללו נקיים יותר.

[משנו"ב ס"ק ל]

דְּלַמְּקָן קְשָׁפָחָה בְּגַנִּיהָ, לְכָלִי עַלְמָא מְתָר בְּבֵית בָּעֵל-הַבִּית, שְׁהָא גַּדְרָ שְׁפָלָקָת עַצְמָה הִיא עַוְשָׂה⁽²⁶⁾.

(26) ושפהה המדרלקה נר כדי לשטוף כלים, כתוב לקמן (ס"י רע ס"ק כו) שיכין שאין גוף היישוא נגהה מוחלקת הנן, אלא מכר שכלי מוחדים, והדלקת הנר נשנית לזרוכה, שהרי חיבת היא להריח את הכלים, מותר לישראל לאחר מכך להשתמש באור נר זה לצרכי גופו.

[משנו"ב ס"ק לב]

דְּאָפָלָו בָּאָפָן זו שְׁרִין עַל-יִרְיָא אִינְנוּ-יְהוּדִי מְשֻׁוּם פְּסִיקָּא⁽²⁷⁾ וכ"ו, וְלוֹצִיאוּם מְרַשּׁוֹתָו מַעֲרָב-שְׁבָת⁽²⁸⁾.

(27) והיתר זה של 'משום פסידא', כתוב בשעה"צ לקמן (ס"י רמה ס"ק יב) בשם הט"ז, שהוא רק בעסק גדול, שבאופן זה אדם בהול על ממונו.

